

**ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาล
ตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน**
**Factors affecting the decision to elect the mayor of Wang PhangSubdistrict
Municipality, WiangNong Long District, Lamphun Province**

เรณณรงค์ ปินตาดง
สุจิตรา สามัคคีธรรม
สุวิมล วงศ์สิงห์ทอง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาล ตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน และ 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาล ตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน จำนวน 7,346 คน (ทำการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยสูตรในการคำนวณของของทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 380 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีอิสระ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างโดยวิธี Fisher Least Significant Difference (LSD)

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเข้ากันได้ของอุดมการณ์ทางการเมือง รองลงมาคือ นโยบายของผู้สมัคร วิธีการรณรงค์หาเสียง และคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครและความสัมพันธ์ส่วนตัว ตามลำดับ 2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลวังผางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขณะที่ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ สถานภาพ และระดับการศึกษา พบว่า ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลวังผาง

คำสำคัญ : การตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ABSTRACT

This research aimed to: (1) examine the level of factors influencing voters' decisions in selecting the Mayor of Wang Phang Subdistrict Municipality, Wiang Nong Long District, Lamphun Province; and (2) compare personal factors—namely gender, age, marital status, educational level, occupation, and monthly income—that affect voters' decisions in selecting the Mayor of Wang Phang Subdistrict Municipality, Wiang Nong Long District, Lamphun Province. The population comprised eligible voters residing in Wang Phang Subdistrict, Wiang Nong Long District, Lamphun Province, totaling 7,346 persons. The sample size was determined using Yamane's formula (Yamane, 1973), yielding 380 respondents, selected by simple random sampling. The research instrument was a questionnaire. Statistical analyses included percentage, mean, standard deviation, independent t-test, and one-way analysis of variance (ANOVA). Differences among groups were examined using Fisher's Least Significant Difference (LSD) method.

The findings revealed that: (1) the overall level of factors influencing voters' decisions in selecting the Mayor of Wang Phang Subdistrict Municipality was at a high level. When considered by dimension, all factors were rated at a high level. The factor with the highest mean score was compatibility of political ideology, followed by candidates' policies, campaign strategies, and candidates' personal attributes and personal relationships, respectively. (2) Hypothesis testing indicated that personal factors related to gender, occupation, and monthly income significantly affected voters' decisions at the .05 level, whereas age, marital status, and educational level did not significantly influence voters' decisions in selecting the Mayor of Wang Phang Subdistrict Municipality.

Keywords: mayoral election decision, local government organization

บทนำ

ผู้นำท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ การมีผู้นำที่มีความสามารถ มุ่งมั่นในการพัฒนา และมีจริยธรรมในการบริหารจัดการ จะช่วยให้ท้องถิ่นสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืนและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ซึ่งการที่ผู้นำสามารถสร้างแรงบันดาลใจ มีวิสัยทัศน์ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จะสามารถนำพาท้องถิ่นไปสู่ความก้าวหน้าได้ ดังนั้น การเลือกนายกเทศมนตรีจึงไม่ใช่เพียงแค่กระบวนการทางการเมือง แต่เป็นการคัดสรรบุคคลที่มีศักยภาพและคุณธรรมมาทำหน้าที่บริหารและพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด (สุลีมาศ แผลงศรี, 2565) การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเป็นกระบวนการสำคัญของการปกครองท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดผู้นำที่เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเอง การเลือกตั้งที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ท้องถิ่นได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและตรงกับความต้องการของประชาชน อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้นำนั้นมีความซับซ้อน โดยเฉพาะในบริบทของเทศบาลตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีจึงเป็นสิ่งสำคัญในการทำความเข้าใจพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน (พิชญ์ บุญสอน และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์, 2564)

ในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในเทศบาลตำบลวังผาง กระบวนการตัดสินใจของประชาชนอาจได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขาดแคลนข้อมูลที่เพียงพอเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส่งผลให้ประชาชนไม่สามารถประเมินคุณสมบัติและศักยภาพของผู้สมัครได้อย่างรอบด้าน การเข้าถึงข้อมูลที่เป็นจริง เช่น ประวัติการทำงาน วิสัยทัศน์ และนโยบายที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนอาจมีข้อจำกัดเนื่องจากแหล่งข้อมูลที่มีอยู่อาจกระจายไม่ทั่วถึง หรือขาดความน่าเชื่อถือ ประกอบกับช่องทางการสื่อสารของผู้สมัครบางรายที่อาจมุ่งเน้นกลยุทธ์ทางการตลาดและการสร้างภาพลักษณ์มากกว่าการนำเสนอแผนงานที่เป็นรูปธรรม ทำให้ประชาชนบางส่วนอาจใช้เกณฑ์การตัดสินใจจากปัจจัยภายนอกมากกว่าข้อมูลเชิงลึกที่สะท้อนถึงขีดความสามารถที่แท้จริงของผู้สมัคร (เทศบาลตำบลวังผาง, 2568)

นอกจากนี้ ลักษณะการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งยังเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชน กลยุทธ์ที่มุ่งเน้นประชานิยม เช่น การให้คำมั่นสัญญาที่เน้นผลประโยชน์ระยะสั้น มากกว่าการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารที่มีเสถียรภาพ อาจทำให้ประชาชนให้ความสำคัญกับผลตอบแทนเฉพาะหน้า มากกว่าการพิจารณาถึงความสามารถของผู้สมัครในการวางแผนและบริหารจัดการท้องถิ่นในระยะยาว ปัจจัยดังกล่าวอาจทำให้การเลือกตั้งไม่ได้สะท้อนถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ แต่กลับกลายเป็นการแข่งขันที่อิงกับกระแสความนิยมและการสนับสนุนจากกลุ่มผลประโยชน์เฉพาะทางมากกว่าศักยภาพในการบริหาร (ณัฐวดี เสน่หา, อมร หวังอัครางกูรและธวัชพล ทองอินทรราช, 2567)

เมื่อพิจารณาจากปัจจัยทั้งหมด จะเห็นได้ว่ากระบวนการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีไม่ได้ขึ้นอยู่กับแค่คุณสมบัติของผู้สมัครหรือความต้องการของประชาชนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงปัจจัยทางสังคม การสื่อสาร และกลยุทธ์ทางการเมือง ซึ่งอาจทำให้ผลการเลือกตั้งไม่ได้สะท้อนถึงศักยภาพที่แท้จริงของผู้สมัครเสมอไป การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้อย่างถูกต้อง และนำไปสู่แนวทางพัฒนากระบวนการเลือกตั้งให้มีความโปร่งใสและสะท้อนถึงเจตจำนงของประชาชนอย่างแท้จริง (พงศ์ประสิทธิ์ อ่อนจันทร์, เดโซ แชนน์แก้ว, เชษฐา มุหะหมัด, บุญยิ่ง ประทุม, พิระพงศ์ สุจริตพันธ์ และพิรดาว สุจริตพันธ์, 2566) ซึ่งแนวคิดของ Milbrath and Goel (1977) ระบุว่า ปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี ได้แก่ 1) คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร เช่น ภาวะผู้นำ ความสามารถในการแก้ปัญหา และบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ 2) นโยบายของผู้สมัคร ซึ่งสะท้อนถึงแนวทางการพัฒนาเมืองที่ชัดเจน

และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน 3) ความสัมพันธ์ส่วนตัว ระหว่างผู้สมัครกับประชาชน ซึ่งมีผลต่อระดับความไว้วางใจและความนิยม 4) ความเข้ากันได้ของอุดมการณ์ทางการเมือง โดยประชาชนมักเลือกผู้สมัครที่มีแนวคิดและทัศนคติสอดคล้องกับตนเอง และ 5) วิธีการรณรงค์หาเสียง ซึ่งมีผลต่อการสร้างการรับรู้และการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัคร การทำความเข้าใจปัจจัยเหล่านี้ช่วยให้สามารถวิเคราะห์กระบวนการเลือกตั้งได้อย่างเป็นระบบ และนำไปสู่แนวทางในการพัฒนากลไกการเลือกตั้งที่เป็นธรรมและสะท้อนถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชน (สุลิมาศ แผลงศรี, 2565)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาล ตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน ทั้งนี้ผลการศึกษาครั้งนี้จะช่วยให้เข้าใจถึงพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการเลือกตั้งที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ ผลการศึกษายังสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งในการปรับปรุงแนวทางการบริหาร และสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน เพื่อให้การเลือกตั้งนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาล ตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่อเดือนที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาล ตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน

ทบทวนวรรณกรรม

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น และเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลัก เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ เช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมถึงการทดสอบสมมติฐานด้วย t-test, ANOVA และสถิติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาของ วีระวรรณ จักรหะวัด (2567) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชน ได้แก่ คุณสมบัติของผู้สมัคร นโยบายของผู้สมัคร ผลประโยชน์หรือผลตอบแทน ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร และการรณรงค์หาเสียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่าปัจจัยด้านสถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ และพฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งส่งผลให้การตัดสินใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การศึกษาของ พงศ์ประสิทธิ์ อ่อนจันทร์ และคณะ (2566) พบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นโยบายในการหาเสียง ความรู้ความสามารถ วิสัยทัศน์ในการพัฒนาท้องถิ่น ผลงานที่ผ่านมา ความโปร่งใสในการทำงาน การแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือชุมชน รวมถึงบุคลิกภาพและประสบการณ์ของทีมบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่ ณัฐวดี เสนอคำ และคณะ (2567) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้แก่ ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้สมัคร นโยบายของผู้สมัคร การรณรงค์หาเสียง และปัจจัยส่วนบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่าปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการศึกษาของ ภูวิชญ์พงษ์ ศรีกิจรุ่งเรือง (2565) พบว่า ภาพลักษณ์ของผู้สมัคร คุณสมบัติส่วนตัว นโยบายในการหาเสียง และความพึงพอใจต่อผลงานที่ผ่านมา เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนักการเมืองท้องถิ่น โดยประชาชนให้ความสำคัญกับ

ตัวบุคคลและความใกล้ชิดกับชุมชนค่อนข้างมาก นอกจากนี้ พิชณ บัญสอน และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2564) พบว่า การตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาการอยู่อาศัยในพื้นที่ ส่งผลให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะเดียวกัน สุลิมาศ แผลงศรี (2565) พบว่า การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยส่วนบุคคลบางประการ เช่น เพศ ระดับการศึกษา รายได้ และพื้นที่ที่อยู่อาศัย มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง รวมถึงระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้ง

โดยสรุป งานวิจัยที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน ได้แก่ คุณสมบัติและภาพลักษณ์ของผู้สมัคร นโยบายในการพัฒนาท้องถิ่น ความสัมพันธ์กับประชาชน วิธีการรณรงค์หาเสียง และปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งล้วนมีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดพฤติกรรมการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน จำนวน 7,346 คน (สำนักงานทะเบียนราษฎรจังหวัดลำพูน, 2568) โดยทำการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยสูตรในการคำนวณของของทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) กำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% และมีระดับความคลาดเคลื่อน 5% ($e = 0.05$) ได้ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 380 คน และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยที่เน้นการดำเนินงานเชิงปริมาณ ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จึงใช้แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และนำไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและเพื่อขอคำแนะนำปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องเหมาะสมโดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นมาตรวัดแบบให้คะแนนเกี่ยวกับข้อมูลการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาล ตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูนจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร นโยบายของผู้สมัคร ความสัมพันธ์ส่วนตัว ความเข้ากันได้ของอุดมการณ์ทางการเมือง และวิธีการรณรงค์หาเสียงโดยพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่จัดขึ้น (Class Interval) ในการวัดระดับจะใช้มาตรฐานวัดของลิเคิร์ต (Likert's Scales) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาล ตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูนโดยเป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวทางที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือการเก็บรวบรวมปริมาณ

1. ขอนหนังสือจากสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก ถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ
4. จัดหมวดหมู่ของข้อมูล เพื่อศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บและรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมทางสถิติ ซึ่งข้อมูลที่น่ามาใช้วิเคราะห์นั้นนำมาจากแบบสอบถามที่เป็นฉบับที่สมบูรณ์ นำคำตอบของแบบสอบถามมากรอกลงในโปรแกรมเพื่อวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบ t-test และการทดสอบ one way ANOVA (F-test) กรณีที่พบว่ามีความสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วย Least Significant Difference : Lsd

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 380 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 31–40 ปี ซึ่งเป็นช่วงวัยทำงาน มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษา ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป และมีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท เป็นส่วนใหญ่ สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนทั่วไปที่มีลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจในระดับพื้นฐานของพื้นที่ศึกษา

ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาล ตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน จำแนกตามภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 1 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาล ตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน จำแนกตามภาพรวม

การตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี	n = 380			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1. คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร	3.90	0.68	มาก	4
2. นโยบายของผู้สมัคร	3.93	0.67	มาก	2
3. ความสัมพันธ์ส่วนตัว	3.90	0.68	มาก	4
4. ความเข้ากันได้ของอุดมการณ์ทางการเมือง	3.94	0.69	มาก	1
5. วิธีการรณรงค์หาเสียง	3.91	0.68	มาก	3
เฉลี่ย	3.92	0.64	มาก	

ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเข้ากันได้ของอุดมการณ์ทางการเมือง รองลงมาคือ นโยบายของผู้สมัคร วิธีการรณรงค์หาเสียง และคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครและความสัมพันธ์ส่วนตัว ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาล ตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาล ตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี	t	F	Sig.
1. เพศ	3.74	-	0.000*
2. อายุ	-	2.005	0.077
3. สถานภาพ	-	0.577	0.630
4. ระดับการศึกษา	-	1.210	0.306
5. อาชีพ	-	2.985	0.003*
6. รายได้ต่อเดือน	-	5.836	0.001*

*นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลวังผางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1 สมมติฐานที่ 5 และสมมติฐานที่ 6

ขณะที่ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ สถานภาพ และระดับการศึกษา พบว่า ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลวังผางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 2 สมมติฐานที่ 3 และสมมติฐานที่ 4

อภิปรายผล

ศึกษาระดับการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาล ตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน

ผลการวิเคราะห์ระดับการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาล ตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าประชาชนให้ความสำคัญต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งท้องถิ่นอย่างรอบด้าน มิได้พิจารณาจากปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งเพียงอย่างเดียว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ณัฐวดี เสนขำ อมร หวังอัครางกูร และธวัชพล ทองอินทรราช (2567) และพิชญ์ บุญสอน และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2564) ที่พบว่า การตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นยังคงเป็นกระบวนการทางการเมืองที่ประชาชนให้ความสนใจและพิจารณาอย่างจริงจัง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเข้ากันได้ของอุดมการณ์ทางการเมืองเป็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นว่าประชาชนให้ความสำคัญกับแนวคิด หลักการ และทิศทางทางการเมืองของผู้สมัครที่สอดคล้องกับความต้องการและค่านิยมของตนเอง

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พงศ์ประสิทธิ์ อ่อนจันทร์ และคณะ (2566) ที่พบว่า แนวคิดทางการเมือง วิสัยทัศน์ และทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นของผู้สมัคร มีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากบริบทของการเมืองท้องถิ่นที่ประชาชนคาดหวังให้ผู้นำสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ไปในทิศทางที่ตนเห็นว่าเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาในพื้นที่ ด้านนโยบายของผู้สมัครมีค่าเฉลี่ยรองลงมาอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าประชาชนให้ความสำคัญกับนโยบายที่มีเป้าหมายชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วีระวรรณ จักกระหวัด (2567) ที่พบว่า นโยบายของผู้สมัครเป็นหนึ่งในปัจจัยหลักที่ประชาชนใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สะท้อนให้เห็นว่าประชาชนมีได้พิจารณาเพียงตัวบุคคลของผู้สมัครเท่านั้น แต่ยังให้ความสำคัญกับแนวทางการบริหารและการพัฒนาพื้นที่ในอนาคต ด้านวิธีการรณรงค์หาเสียงอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และกิจกรรมหาเสียงในรูปแบบต่าง ๆ ยังคงมีอิทธิพลต่อการรับรู้และการตัดสินใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ณัฐดี เสนขำ และคณะ (2567) ที่พบว่าวิธีการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัครมีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมดังกล่าวช่วยให้ประชาชนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัคร นโยบาย และแนวคิดทางการเมืองอย่างใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น สำหรับด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านวิสัยทัศน์ ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหารท้องถิ่น แสดงให้เห็นว่าประชาชนให้ความสำคัญกับศักยภาพและความน่าเชื่อถือของผู้สมัคร ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ภูวิชญ์พงษ์ ศรีกิจรุ่งเรือง (2565) ที่ระบุว่าคุณสมบัติส่วนตัวและภาพลักษณ์ของนักการเมืองท้องถิ่นมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชน โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ประชาชนสามารถรับรู้และประเมินการทำงานของผู้สมัครได้จากประสบการณ์ที่ผ่านมา ขณะเดียวกัน ด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร แม้จะมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นเล็กน้อย แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วีระวรรณ จักกระหวัด (2567) ที่พบว่าความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัครเป็นปัจจัยหนึ่งที่ประชาชนใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น โดยเฉพาะในบริบทของชุมชนท้องถิ่นที่ประชาชนและผู้สมัครมีความใกล้ชิดกันในชีวิตประจำวัน ความคุ้นเคยดังกล่าวอาจส่งผลให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นและความไว้วางใจในการตัดสินใจเลือกตั้งมากยิ่งขึ้น

การเปรียบเทียบปัจจัยบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาล ตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน

ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาล ตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลวังผางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนมีบทบาทสำคัญต่อการรับรู้ การประเมิน และการตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่น ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ สุธิมาศ แผลงศรี (2565) ที่พบว่า เพศและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน ผลที่พบว่าปัจจัยด้านเพศมีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง อาจสะท้อนให้เห็นถึงบทบาท

ทางสังคม ประสบการณ์ชีวิต และมุมมองต่อการเมืองท้องถิ่นที่แตกต่างกันระหว่างเพศ ซึ่งส่งผลให้ประชาชนให้ความสำคัญกับปัจจัยบางด้านแตกต่างกันไปในการเลือกผู้นำท้องถิ่น ขณะที่ปัจจัยด้านอาชีพที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง อาจสะท้อนถึงลักษณะการดำรงชีวิตและความคาดหวังต่อการบริหารงานท้องถิ่นที่ต่างกันในแต่ละกลุ่มอาชีพ โดยเฉพาะในประเด็นด้านนโยบาย การพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ และการจัดสรรทรัพยากรของเทศบาล ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วีระวรรณ จักรหวัธ (2567) ที่พบว่า อาชีพเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การตัดสินใจเลือกผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนแตกต่างกันนอกจากนี้ ผลการวิจัยที่พบว่ารายได้ต่อเดือนมีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง อาจสะท้อนให้เห็นว่าประชาชนในแต่ละระดับรายได้มีความคาดหวังต่อบทบาทและหน้าที่ของผู้นำท้องถิ่นแตกต่างกัน โดยประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกันอาจให้ความสำคัญกับนโยบาย การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน หรือการจัดสรรงบประมาณในลักษณะที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุธิมาศ แผลงศรี (2565) ที่พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ ในขณะเดียวกัน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ สถานภาพ และระดับการศึกษา ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลวังผางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าการตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่ศึกษามีได้ขึ้นอยู่กับช่วงวัย สถานภาพครอบครัว หรือระดับการศึกษาเป็นหลัก หากแต่ประชาชนในกลุ่มเหล่านี้มีแนวโน้มพิจารณาปัจจัยในการเลือกตั้งในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน ผลดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ วีระวรรณ จักรหวัธ (2567) ที่พบว่า อายุและระดับการศึกษาไม่ทำให้ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศ์ประสิทธิ์ อ่อนจันทร์ และคณะ (2566) ที่พบว่า อายุและระดับการศึกษาไม่ใช่ปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยในประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า แม้ประชาชนจะมีความแตกต่างด้านอายุ สถานภาพ และระดับการศึกษา แต่เมื่ออยู่ในบริบทของพื้นที่เดียวกัน และเผชิญกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนที่คล้ายคลึงกัน อาจทำให้การพิจารณาเลือกผู้นำท้องถิ่นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านนโยบาย แนวคิดทางการเมือง และศักยภาพของผู้สมัครมากกว่าลักษณะส่วนบุคคลของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

โดยสรุป ผลการทดสอบสมมติฐานในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า การตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลวังผางของประชาชน ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยส่วนบุคคลบางด้าน โดยเฉพาะเพศ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ขณะที่ปัจจัยด้านอายุ สถานภาพ และระดับการศึกษาไม่ปรากฏผลแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสะท้อนลักษณะการเมืองท้องถิ่นที่เชื่อมโยงกับบริบททางสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนในพื้นที่อย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1) ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร แม้ว่าด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครจะอยู่ในระดับมาก แต่เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นบางด้าน ดังนั้น ผู้สมัครรับเลือกตั้งควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานเทศบาล กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการจัดการภาครัฐ รวมถึงการสื่อสารวิสัยทัศน์และแนวทางการทำงานให้ประชาชนรับรู้ได้อย่างชัดเจน เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจจากประชาชนในพื้นที่

2) ด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร แม้ความสัมพันธ์ส่วนตัวจะยังอยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นบางด้าน ผู้สมัครและผู้บริหารท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับการสร้างความใกล้ชิดและความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนอย่างทั่วถึง โดยไม่จำกัดเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น การลงพื้นที่พบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอ การรับฟังความคิดเห็นและปัญหาของประชาชนในชุมชนต่าง ๆ อย่างเท่าเทียม เพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเข้าถึงได้ง่ายและเกิดความไว้วางใจในการตัดสินใจเลือกตั้ง

3) ด้านวิธีการรณรงค์หาเสียง แม้วิธีการรณรงค์หาเสียงจะอยู่ในระดับมาก แต่ยังสามารถพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นได้ ผู้สมัครควรเลือกใช้รูปแบบการหาเสียงที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และกลุ่มประชาชนเป้าหมาย โดยเน้นการสื่อสารที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และตรงกับความต้องการของประชาชน เช่น การนำเสนอข้อมูลนโยบายผ่านกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม การใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายควบคู่กัน เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลอย่างครบถ้วนและสามารถใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกตั้งได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรขยายขอบเขตการวิจัยไปยังพื้นที่เทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่นในบริบทพื้นที่ที่แตกต่างกัน ซึ่งจะช่วยเพิ่มความครอบคลุมและความน่าเชื่อถือของผลการวิจัย

2) ควรนำระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพมาใช้ควบคู่กับการวิจัยเชิงปริมาณ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการสนทนากลุ่ม เพื่อให้เข้าใจเหตุผล ทศนคติ และมุมมองของประชาชนต่อการตัดสินใจเลือกตั้งได้อย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

3) ควรศึกษาเพิ่มเติมโดยเพิ่มตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาล เช่น การรับรู้ผลงานที่ผ่านมา การมีส่วนร่วมทางการเมือง หรืออิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้การวิจัยสะท้อนบริบททางการเมืองท้องถิ่นในปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

ณัฐวดี เสนขำ, อมร หวังอัครงกูร และธวัชพล ทองอินทราช. (2567). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ กรณีศึกษา ประชาชนในอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่. *วารสารสังคมศาสตร์และศาสตร์รวมสมัย*, 5(1), 1-14.

เทศบาลตำบลวังผาง. (2568). *รายงานการประชุมสภาเทศบาลตำบลวังผาง เรื่องการสื่อสารนโยบายและการนำเสนอแผนงานต่อประชาชน*. วังผาง: เทศบาลตำบลวังผาง.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

พงศ์ประสิทธิ์ อ่อนจันทร์, เดโช แชน้ำแก้ว, เชษฐา มุหะหมัด, บุญยิ่ง ประทุม, พีระพงศ์ สุจริตพันธ์ และพีรดา สุจริตพันธ์. (2566). ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนึ่งของภาคใต้. *Journal of Modern Learning Development*, 9(3), 260-272.

พิชญ์ บุญสอน และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์. (2564). การตัดสินใจของประชาชนต่อการเลือกผู้นำท้องถิ่นในเขตพื้นที่ ตำบลโดนด อำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*, 6(3), 142-153.

- ภูวิชญ์พงษ์ ศรีกิจรุ่งเรือง. (2565). การศึกษาปัจจัยในการเลือกนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเทศบาลเมืองคลองมะเดื่อ จังหวัดสมุทรสาคร (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- วีระวรรณ จักกะหวัด. (2567). ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอนั่นสนิม จังหวัดชลบุรี (ปริญญานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- สำนักงานทะเบียนราษฎรจังหวัดลำพูน. (2568). รายงานสถิติทะเบียนราษฎรประจำปี 2568. ลำพูน: สำนักงานทะเบียนราษฎรจังหวัดลำพูน.
- สุลีมาศ แผลงศรี. (2565). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Milbrath, L. W., & Goel. (1977). *Political participation: How and why do people get involved in politics (2nd ed.)*. Chicago: Rand McNally College.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis (3rd ed.)*. New York: Harper and Row Publication.